

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
= za Slovenijo v Ljubljani. =**

Cena posamezne šte. 2 K 50 vln.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina K 100.—

Polletna naročnina K 50.—

Četrletna naročnina K 25.—

Za inozemstvo je dodati poštino. Oglasi
po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

N. Č. (Ljubljana):

Kako se „dela“.

Javnemu nameščencu ni potreba še posebej povdarjati, kaj je njegova dolžnost; sam prav dobro ve, kaj je disciplina. Njegova dolžnost, ki se je dobro zaveda, je, da prihaja točno ob določenem času na svoje delo in izvršuje vse mu predpisane dolžnosti v uradu in izven njega.

Pri vsaki kršitvi teh dolžnosti mu preti disciplinarna preiskava, za katero je pa pri nas, zlasti v Sloveniji, redkokdaj povod.

Taka zavest o izpolnjevanju svoje dolžnosti bi morala vladati povsod, najbolj pa pri ljudeh, v čijih rokah je usoda in blagostanje ljudstva ter domovine.

Če zasledujemo delo naših narodnih zastopnikov tam, kamor jih je poslalo ljudstvo, da zastopajo njega koristi, pa vidimo, da ni take točnosti, četudi bi bilo tam najbolj potrebna.

Zadnje čase kaj pogosto beremo po časopisih, da se plenarne seje skupščine niso mogle vršiti, ker ni bilo potrebno število poslancev navzočih. Kaj se to pravi? Od 420 poslancev jih ne pride k sejam niti 141, kolikor je potrebno, da skupščina zboruje. Kaj hočete še več od javnih nameščencev, če »cvet naroda« tako zanemarja čast in zvišeno naloge, ki mu jo je ljudstvo zaupalo!

V vseh krogih se je povdarjalo in tudi kritikovalo, zakaj se skupščina ne skliče in ne dela, kar bi bilo edino pravilno. Sedaj, ko bi imela ta zborovati, ne prihaja k sejam niti toliko poslancev, kolikor je za redno delo potrebno. Med volitvami so se kandidatje ponujali, češ: Mi smo odrešitelji države iz nereda, korupcije in lenobe! Mi edini smo sposobni dokazati, kako se uspešno dela za narod! — In govorančili so, razgrinjali svoje

programe kakor jud svojo robo, obetali vse, karkoli je kdo le hotel... Ko pa so bili izvoljeni, so nekateri pozabili na vse obete in prisegi, — nekateri se kujajo v opoziciji, da imajo izgovor, — nekateri sede lepo doma, kjer obrtujejo na svoj račun dalje ali pa se po Beogradu zabavajo, ženijo in imajo svoje volilce za norca. Ali se tako dela za narod?

Ko se je šlo za zaupnico Bonominu v rimskem parlamentu, je bilo od 520 poslancev, ki jih šteje rimska zbornica, 502 navzočih, torej samo 18 manj kakor polno število. In pri nas?

Kdo naj verjame, da je pri nas vsega zla vlada kriva? Gospodje, roko na srce! Napram agilnemu parlamentu je vsaka vlada nemogoča, ki bi hotela po svoje delati. To ve vsak človek.

Če se bo s takim delom konsolidiralo državo, pobijalo draginjo in izboljševalo valuto, smo še silno daleč od dobrih razmer.

Ko sem bil še mladenič, se spominjam, kako in s kakšno spoštljivostjo so volilci sprejemali poslance v svojo sredo. Ko so jim ti poročali o svojem delu za narodno gospodarstvo, je vse poslušalo z napetostjo. A danes? Danes so poročila poslancev ne v znamenju miru in gospodarskega napredka, marveč povod za nove prepire, nove tožbe in slednjič za tiskovne pravde. Sicer so taka poročila poslancev med nami že silno redka. A o večini teh poročil lahko rečemo, da bi bilo bolje, ako bi jih sploh ne bilo.

Vemo, da so marsikateri narodnega poslanca večkrat vzrok nepremišljenega ali nedovoljenega koraka, ali še česa hujšega njegovi prenapeti živci. Menimo pa, da bi se našla pot zadevo nepristransko preiskovati in jo še le tedaj javno ožigosati, ko se je provzročitelja vsestransko ugotovilo. Poslanec bi moral vsako besedo v javnosti dobro pre-

tehtati, predno jo izreče. Ker poslanec je bil izvoljen, da narod poučuje, ne pa da hujska, da miri, ne pa da draži. Naš narod potrebuje treznih, pozitivno delavnih poslancev državnikov, ne pa demagoških zabavljacev, ki spekulirajo le na najnižje instinkte mase. Naša skupščina in vedenje nekaterih naših poslancev nam daje misliti. Osel gre enkrat na led. Ali pojdemo mi še drugič? — —

R. VIVOD (Sevnica):

Trpini!

Mnogo pobude nam je prinesel zadnji »Naš glas« v vseh člankih, osobito pa v onih iz Kranja. Odkrita beseda tovariša Z. je bila izgovorjena iz srca nas vseh in raztolmačila je naša čuvstva v vseh podrobnostih. Njegovo stališče je stališče vseh slovenskih uradnikov, izišlih iz stare šole; vendar »črnege obupa in obsojbe uradniškega stanu na smrt« ne smemo podpisati.

Poglejmo jadnemu življenju pogumno v oči in stopimo z dozdevno bleščečega uradniškega piedestala na realna tla! Pemagati smo znali drugim stanovom, pa ne bi umeli samim sebi!?

Najvzornejši kažipot nam nudi »Udruženje državnih nameščencev in upokojencev v Kranju.« Tako udruženje je izvedljivo tudi v okviru Samopomoči oziroma Nabavljalne zadrage, ker se delokrog teh zadrug lahko razširi i na druge panoge realnega življenja. Predvsem so potrebni tedenski ali vsaj mesečni sestanki vseh tovarišev dotičnega kraja. Predsednik sklicuje sestanke v zasebne ali uradne prostore, nikakor pa ne v gostilne. Na sestankih naj pride po možnosti vsak tovariš do besede ter predlaga dobro premišljene ukrepe, ki so v lokalnih zadevah najpotrebnejši.

Dr. FR. Z.:

Kako je bilo dalje.

(Nadaljevanje.)

Ko je bil nekaj let. pozneje okrajni glavar nekje drugje in sem imel opraviti nekaj pri tem okrajnem glavarstvu — bil sem tisti čas že v deželni službi — mi je začel tožiti čez prideljenega mu komisarja: »Ta ni tak, kot ste bili vi! Na tega se ne morem zanesti!« — Jaz pa sem si mislil potihem: »Falot! Včasih si pa o meni tako govoril!«

Od tistih dob, ko me je bil tako spehjal na led, sem bil bolj oprezen. Na njegove besede nisem dal nič več in sem podpisal samo to, o čemer sem se prepričal, da je pravilno.

LISTEK.

Fr. Rojec:

Naša pesem.

Draginja dviguje nas v zračne višave,
saj kakor peresca že vsi smo lahki;
prijatelji naši in lastni rojaki
so nas posušili, izpili nam kri!

Verižniki, židje in pa obrtnice,
ki z njimi za zlatom prek nas se podé,
šampanjec pijó in gosté se s pečenko,
telesa se skoro jim v masti vtopé.

A nam, ki državi moči smo vse dali
in sučemo njena kolesa naprej,
papirja zmanjkuje za drva, polento
in repo, ki več ni ocvirkov na njej.

Obleka od naših teles se posavlja,
s skrbmi pa sedaj to ne beli nam glav:
pomlad se spet bliža, kot našim pradedom
gozd dá nam za ledja prtiče iz trav...

Govedo in zajce redi zelenjava,
mi tudi bi radi se sitili ž njo;
a če nam predela želodce država,
kot hrošči bi potlej oskubli zemljo.

Od glada živali poginile vse bi,
verižniki več bi ne jedli mesá;
oh, to pa nikakor ne sme se zgoditi,
saj nam se ceneje pomagati dá:

Vsi idealisti postanimo taki,
ki delali bomo le, jedli pa nič;
da to je mogoče, nam Vodnik dokaže:
»Živi se brez cvenka ob petju kot ptič!«

Dandanes je najvažnejša naša naloga — pobijanje draginje. Te pa ne bomo odstranili z ovadustvom, nego z javnim kontroliranjem cen. Če je n. pr. cena mesa maksimirana v mestih s 34 K, vendar ne moremo pripustiti, da bi stal kg mesa na kmetih — recimo v Sevnici — 48 K; če dobi izvoznikar od kmetov bukova drva po 200 K za m³, mu domačini vendar ne bomo plačevali m³ s 300 K; če nudijo zagrebški židje našim prekupčevalcem nekrščanske dobičke v nabavi domačih pridelkov, ne bomo javni nameščenci podpirali z naročili prekupčevalca, temveč iskali bomo krompir, izsol, repo, zelje, jajca, gobe, sadje i. dr. naravnost pri producentu. Posameznik pa tega ne more, zato je potrebna organizacija, ki lahko naroča blago na debelo in s tem izpodrine prekupčevalca.

Iz teh konkretnih primerov se morejo izvajati sledeči ukrepi:

1. Udruženje ali zadruga kupuj in kolji živino v lastni režiji in razpečavaj meso med člani po lastni ceni. Iz kož daj ustrojiti usnje.

2. Preskrbi svoje člane s kurivom za vse leto že pomladi, ker so takrat cene najnižje; kjer je mogoče, naj zadruga nakupi stoječa drevesa ter oskrbi posekanje, razžaganje dovoz drv v svoji režiji.

3. Deželne pridelke kupuj zadruga izključno pri producentih samih.

4. Dokler nima Nabavljalna zadruga lastne blagovne zaloge, izposluj svojim članom pri domačih trgovcih čim višji rabat proti obvezi članov za korporativni nakup blaga pri najboljšem in najzmožnejšem ponudniku rabata.

5. V uradniško rodbino se vtihotapi nezgoda, bolezen, smrt. Denarja ni. Udruženje ali zadruga priskoči siromaku na pomoč, daj mu brezobrestno posojilo.

Ko prečita te modre »ukaze«, bo marsikdo zmajal z glavo ter si mislil na glas: »Idiot, utopist, idealist, teoretik brez vsake realne podlage!«

Seveda, podlago je treba ustvariti, a ustvariti si jo moramo sami; agrarci, komercijalci, verižniki in bankokratje nam je ne bodo. Predpogoj za to podlago pa je: politiko stran; najprvo kruh, potem zabava; najprej nasičena rodbina, nato knjige, časopisi, gledališče; gostilne pa nikoli. Lasciate voi, ch' entrate, ogni speranza! Se-li drznete stopiti na to trnjevo pot, tovariši sotrpini? Kdor se obotavlja, temu še ni sile; kjer pa še ni sile, tja bo vsak hip primahala. Torej — čas je denar.

V vsakem kraju skličite takoj vse tovariše na sestanek in pogovor. Načrt delovanja je z navedenimi vzgledi na kratko podan, treba ga je le uresničiti. Izvolijo se vsaj štirje odseki: gospodarski, rodbinski, predavateljski in hranilniški.

1. Gospodarski odsek nadzoruje cene stanovanj in živil s primerjavo v drugih krajih, opozarja trgovce in obrtnike na razliko v cenah ter pritiska na znižanje cen z grožnjo na sodnijske posledice. Ta odsek nabavlja na podlagi članskih prijav in predplačil vse potrebno blago na debelo ter se pogaja z rednimi dobavitelji za čim višji rabat.

2. Rodbinski odsek ima v razvidnosti rodbinske člane vseh tovarišev, podaja na podlagi stvarne ugotovitve predloge za podpore in brezobrestna posojila v slučajih nezgode, bolezni in smrti.

3. Predavateljski odsek naj nadomešča duševno hrano, kateri se morajo posamezniki radi nedostotka gmotnih sredstev za sedaj odreči; odsek skrbi za prerod družbe in vodi sveto vojsko proti pijančevanju, razkošnosti in nemorali. Zelo potreben je tudi poduk članov v srbohrvaščini in cirilici.

4. Hranilniški odsek je podlaga prvim trem; naloga mu je, da zbira neutrudljivo liki čebelica brezobrestna članska posojila; daril in drugih prispevkov niti ni treba. Ker se predavanja in sestanki ne vrše v gostilni, ostane vsakemu tovarišu zapitek enega ali dveh četrtilitrov v žepu; najmanj to svoto izroči na vsakem sestanku posameznik blagajniku proti potrdilu, tajnik pa zabeleži zneske v svoji knjigi. Blagajnik odpremi nabrani denar sproti v krajevno hranilnico na skupno hranilno knjižico udruženja ali zadruge ter obdrži knjižico v svoji shrambi. Svota hranilne knjižice mora vedno soglašati s tajnikovo knjigo. Nabiranje posojil se mora sigurno dokaj časa vršiti, ker je poslovanje deloma gospodarskega, najbolj pa rodbinskega odseka odvisno od dovoljnih denarnih sredstev.

Gmotno boljše podprti tovariši bodo morebitne prejšnje prihranke zaupali svojem stanovskemu udruženju ali pa pri vsakokratnih zbirkah posodili čim višje zneske v tovariški sklad. Žrtev je edinole v izgubi obresti, ker ostane posojeni denar vedno last vložnika in se pri dobro organiziranem poslovanju ni bati propasti. Dokler pa posamezni tovariš ne pride v gmotne stiske — nezgoda, bolezen, smrt v rodbini — tako dolgo bodi posojilo neodpovedljivo; v popisanem slučaju pa imej član pravico do brezobrestnega posojila v potrebni višini in po razpoložljivosti blagajniške imovine. Ob izselitvi ali morebitnem izstopu se članu izplača ves vloženi denar brez obresti; le-te so določene za kritje manipulacijskih troškov.

Iz hranilniškega sklada lahko črpa svoje denarne potrebe tudi gospodarski odsek za nujne dobave, mora pa po razprodaji blaga posojilo točno vrniti — torej tekoči račun. Sicer pa je ta sklad namenjen rodbinskemu odseku, ki dobiva

iz njega po nakazilu zadružnega načelstva odobrena brezobrestna posojila za trpeče člane; delna in končna odplačila posojil mora rodbinski odsek sproti odvajati hranilniškemu skladu.

Pravila in upravo naj si vsako udruženje primerno krajevnim odnošajem in številu članov po svoje uredi.

Tovariši-sotrpini! Ako vidite v nasvetovanem okviru tisto neprecenljivo osamosvojitve našega stanu, kakor lebditi meni pred duševnimi očmi, potem razglablajte te načrte do najmanjših podrobnosti ter stavite v »N a s e m G l a s u« izpreminjevalne predloge. Iz njih naj vznikne vzoren enoten tip uradniških udruženj za celo Slovenijo; drugi deli naše ljubljene Jugoslavije nas bodo gotovo posnemali. Kako brezskrbno srečen bo vsak državni nameščenec, če pride po premeščenju drugam — bodisi v Prekmurje ali Prizren — pa najde tam varno zavetišče v enotnem stanovskem udruženju. Srečo in blagostanje si moramo priboriti v Jugoslaviji s a m i.

V načrtanem delovanju bo naš spas in čim vztrajnejše se lotimo dela za lastni dobrobit, tem manj nam bodo uhajale misli na politično polje, tem prej bomo sami zahtevali logično črtanje še aktivne volilne pravice, ako so nam »modri« državniki odvzeli že pasivno.

Česa smo javni nameščenci v Jugoslaviji najbolj potrebni? Vzajemnosti, stanovske zavesti in stanovskega ponosa!

I. J. St.:

Vojno posojilo — eminentno uradniško vprašanje.

Omne tulit punctum...
Horac.

Da je vojno posojilo bivše avstro-ogrske države za naše uradnike in vpojence odločilnega pomena, hočem dokazati s številkami v poteku tega članka.

Na merodajnem in poučenem mestu sem zvedel, da ima vsa Slovenija menda okoli 400—500 milijonov kron vojnega posojila. Ker nimajo druge pokrajine naše kraljevine kakor na pr.: Dalmacija, Bosna-Hercegovina in Hrvatska-Slavonija z Banatom toliko industrije, kakor Slovenija, tedaj tudi manj imovitih prebivalcev, lahko sklepam, da pride ondi v primeri s Slovenijo manj vojnega posojila na enega stanovalca.

Recimo, da bi bilo v najslabšem primeru okoli 2 milijardi kron vsega avstro-ogrskega posojila v vsej naši kraljevini. To številko jemljem torej za podstavo ali bazo.

Finančni minister g. dr. Kumanudi pravi, da bi takoj izplačal že z zakonom dovoljene draginske doklade, če bi imel **pokritja zanje.**

Sicer pa so se začele kazati pri uradovanju kmalu razne težkoče. Registratura je bila skrajno slaba in zanemarjena. Če sem zahteval kak predakt, ga nikoli ni bilo dobiti. Vzroki za to so deloma sezali seveda še v prejšnje čase nazaj, ko je bil v Postojni sicer vsega spoštovanja vredni G. okrajni glavar. Prišel je bil ta mož pač mnogo prežgodaj na svet, kajti njegovo uradovanje je bilo čudno podobno uradovanju, ki je bilo prišlo po prevratu v navado pri raznih naših poverjeništvih, kjer niso mogli zadosti zabavljati čez birokratizem.

Sam na sebi sila dober in ljubezniv, pa tudi delaven in agilen ter narodno čuteč človek, se je dal glavar G. voditi od te napačne misli, da so akti čisto brezpomembna reč na svetu, in da se ni treba pri uradovanju na razne predpise prav nič

ozirati. Pri njem je šlo vse skrajno po domače. Če je šel ven, je opravil vedno po več komisij. To ni bilo samo na sebi nič napačnega. Tudi jaz sem delal po navadi tako. Toda »mera je neka v stvarih...« Vse kar je prav!

Često se je dogodilo, da je ponoči pri mesečini na licu mesta o vodnih stvareh obravnaval z ljudmi. Zvedencev on ni potreboval. Odločil je kar sam, kako naj se n. pr. hudournik zgradi. Ljudje so ga ubogali, ker so ga radi imeli, a hudournik je pri prvem nalivu porušil in odnesel njih naprave in povzročil še večjo škodo kot bi jo bil, če bi tistih naprav ne bilo. Navzlic takim neprilikam ga je prebivalstvo čislalo in mu zaupalo. Pri vsaki priliki so se zglašali pri njem in ga prosili sveta. »Oni so naš dobri uoče!« so baje vzklikali Vipavci, kadar koli so se sešli z njim.

No, to je bilo vse lepo in dokler je bil on pri okrajnem glavarstvu, je šlo tudi vse še precej gladko, ker je pač vedel, kako in kaj je tu ali tam ukrenil. Mizerija pa se je začela, ko njega več v Postojni ni bilo in smo si mi, ki smo prišli za njim, zaman ubijali glave, da bi dognali, na kak zakoniti podlagi je to ali ono odredil in kaj je sploh odredil.

Nekaj mesecev po mojem prihodu je bil dosedanji vodja okrajnega glavarstva premeščen in na njegovo mesto je prišel — najbrže je bil deželni predsednik doznal njegove čudne lastnosti in se ga je hotel iznebiti — kot vodja okrajnega glavarstva — Schwarz.

Pa sva bila zopet skupaj! In čudno! Dočim se mi je bilo zdravje v Postojni izboljšalo, precej prvo noč po Schwarzovem prihodu niseš spal — jasen dokaz,

Dokazati hočem, da državna uprava **takoj lahko dobi denar** v gotovini **začasno** brez vsakih odstotkov!

Osrednja vlada naj skupščini predloži zakon, da kraljevina prevzame avstro-ogrsko vojno posojilo pod temi pogoji:

1. Država prevzemi to posojilo s 50 %.

2. Vsak imetnik vojnega posojila doplačaj 50 % v gotovini, torej na vsakih 100 kron posojila 50 kron v gotovini do konca leta 1924.

3. Država se zaveže, da bo počela kupone plačevati **čez tri leta**, tedaj šele leta 1925, če bo konvertirano posojilo do konca leta 1924 po 4 %.

Ker je gotovega denarja med narodom zelo veliko, bo vsak imetnik rade volje doplačal tistih 50 %, saj bo imel v rokah po državi **garantirani vrednostni papir**, ki bo reprezentiral **takoj 100 %**, to je na sto kron glasečo se obveznico, ki bo na kurzu še pridobivala na vrednosti in jo lahko v potrebnih slučajih **lombardira** za primerno potrebno gotovino, med tem ko danes ta papir **ni vreden niti pare ne**.

Finančni minister bi takoj dobil v gotovini izplačano **eno milijardo kron** ali 250.000.000 Din momentano brez vsakih obveznosti in bi **takoj** lahko izplačal dovoljene drag doklade.

Ta operacija bi bila velike važnosti v gospodarskem in humanitarnem oziru; kajti pri sedaj vladajoči draginji **dobrega** papirja (kilogram menda čez 40 kron) bi finančna uprava ne imela **nobenih izdatkov za tiskanje** obveznic, ker že obstojajo izborna izvršene; dalje bi oskrbela zapuščine onim bednim sirotam, kojih pupilarni denar je bil po sodnijah porabljen za nakup teh vojnih posojil, kar bi bilo gotovo velikega gospodarskega pomena.

Ker smo že večkrat in pri raznih prilikah posnemali v različnih sklepih previdno in premišljeno postopanje v gospodarskih ozirih Češkoslovaško ljudovlado, ne vem, kaj bi naj bila zapreka, da bi je tudi v tem pogledu ne hoteli posnemati? Ona je namreč že prevzela avstro-ogrsko posojilo, ki je v rokah njenih državljanov in je ta okolnost veliko pripomogla, da češkoslovaška krona stoji tako visoko.

Naj bi se naši merodajni krogi in pred vsem finančniki - poslanci o tej stvari posvetovali in sem prepričan, da bo našla ta nujna stvar med našim občinstvom vsestransko odobravanje in upoštevanje. Če se stvar ugodno reši, bi bilo to pravcato Kolumbovo jajce.

Policija strada!

Da je kategorija drž. policijskih nameščenec z naporno, odgovorno in ne-

da igrajo pri nervoznosti psihični moment nemara celo večjo vlogo nego fizični.

Delal bi Schwarzu krivico, ako bi trdil, da je tu kot šef nastopal ošorno proti meni. Nasprotno! Včasih se je kar topil same ljubeznivosti. Toda preveč dobro sem poznal njegov temperament in nisem se mogel iznebiti strahu, da prej ali slej zopet zrasteva skup.

Kolikor je šlo za pravo uradno delo, se je skoro povsem zanesel name in mi prepustil precejšen del posla, ki ga po navadi okrajni glavarji opravljajo. Jaz sem odpiral pošto, jaz porazdeljeval delo. Pri držal si je samo aprobacijo, ki pa jo je opravljal zelo leno. Imel je mizo vedno založeno z akti. Včasih smo mu jo pospravili, pa je bila kmalu zopet v popolnem neredu. Politiko seveda je vodil sam. V pisarni ni bil mnogo. Ker je imel stanova-

varno službo najbolj obtežena, ve vsak državni uslužbenec.

Naša valuta pada, draginja pa narašča dan za dnem. Sedanji naši službeni prejemki ne zadostujejo nobenemu izmed nas — z uslužbenci drugih kategorij pa ni nič bolje — niti za polovico meseca, kar je z ozirom na draginjo samoobsebi umevno. Da to bedno stanje še v večji meri katastrofalno učinkuje pri nas — policijskih nameščencih v Sloveniji — je vzrok v tem, ker večina izmed nas opravlja skoraj redno po 12 do 16 urno službo na dan; zato rabimo vedno več in tečnejše prehrane in tople obleke in to vsled službenih okoliščin. Takozvane čezurne pristojbine so pa tako malenkostne, da jih ni omenjati. O tem je pred mesecem dnevnik Slov. Narod zelo obširno poročal.

Zaradi teh nevzdržnih razmer v naši kategoriji so društveno vodstvo in oddelkovodje v raznih mestih Slovenije že pred tednom poslali službenim potom na pristojno mesto **obširno spomenico**. V njej prosimo vladne kroge, naj se brzo izplačajo že priznane povišice drag. doklad, ker bi vsako nadaljno odlašanje izplačila usodepolno vplivalo na obstoj naše stroke. V tej spomenici društveno vodstvo odklanja vsako eventualno odgovornost za dejanja članov — napravljena vsled bede — ako se nam **takoj** ne priskoči na pomoč. Nerazumljivo je, da se nam nalaga dan za dnem dolgotrajna, težavna in prenaporna dnevna in nočna služba, plača se nas pa za to čezurno delo prav po mačehovsko. Upam, da ta apel — spomenica — drž. policijskih nameščenec v Sloveniji ne bo glas upijočega v puščavi. —čič.

A. KRIŽMAN (Krško):

Razprava o penzijah drž. uslužbencev.

Naš Glas, št. 3 tega leta, je objavil zakonski načrt o prevedbi prejemkov vseh državnih uslužbencev na dinarske plače. S tem novim zakonom se bo državnim uslužbencem zelo odpomoglo. Hvala za to plemenito delo finančnemu odboru narodne skupščine in sploh vsem tistim, ki so k temu pripomogli.

Želeti je le, da bi se s tem novim zakonom tudi odpravil nedostatek § 64 naše stare službene pragmatike od 25. 1. 1914. V tem starem zakonu, kakor tudi v členu 6 novega zakonskega načrta, se določa da se vse pokojnine odmerjajo po službenih prejemkih, do katerih je imel uslužbenec pravico, ko je stopil v pokoj, oziroma po ključu vstevnega službovanja in po naposled uživanih v pokojnino vstevnih dinarskih prejemkih. Ne pove pa noben član, kaj naj se zgodi s penzijami,

nje v uradnem posloju, se je prikazal malo kdaj pred polu enajstih in še tistikrat čisto v spalni halji.

Vsak teden je šel enkrat v Trst, kjer mu je živela še mati. Storil je to tem laglje, ker je bilo običajno, da so imeli vsi načelniki okrajnih glavarstev ob Južni železnici brezplačno vožnjo prvega razreda na vseh vlakih in do vseh postaj med Gradcem in Trstom. Včasih je šel tudi po dvakrat na teden z doma.

Tako je slonela skoro vsa odgovornost na meni, pa tudi vse težavnejše delo, ker bi si bil očital, da sem krivičen, če bi bil težje stvari valil na druge, ne glede na to, da jih pravzaprav nisem imel na koga valiti.

(Dalje prih.)

ako dnevne ali preživljanske in neslužbene potrebščine zahtevajo, da se aktivitetne plače zvišajo ali znižajo.

Umestno bi bilo torej, da se pereče vprašanje že skoraj postavno reši in se k členu 6 novega zakona doda odstavek: »Ako dnevne razmere zahtevajo, da se aktivitetni prejemki državnih uslužbencev zvišajo ali znižajo, se sovrstno in porazmerno tudi pokojnine in oskrbnine za vse upokojence zvišajo ali znižajo.«

S to naredbo se pravici zadosti in bo ena generalnih točk uradništva rešena.

Velika krivica bi bila, ako bi tisti upokojenec, ki je čakal na nove plače in je šel potem takoj v pokoj, dobil večjo penzijo kakor njegov kolega enakih službenih let, ki je služil vso vojno in je moral zaradi onemoglosti poprej stopiti v pokoj.

Vsi aktivni uslužbenci bi gotovo odklanjali tudi tako naredbo, da bi se njih penzije odmerjale po proporciju onih plač, ki so jih med službovanjem uživali.

Če bi ostalo pri slabih načelih, da se penzije ne odmerjajo in izplačujejo po tekočih aktivitetnih plačah, ampak po starih prejemkih upokojenca, potem bi dobil tisti penzionist, ki pojde ob sedanjih izrednih plačah v pokoj, čez nekaj let, ko se razmere ublažijo, večjo pokojnino, kakor njegov aktivni vrstnik svojih službenih prejemkov.

To pa zopet ne bi bilo vseč ne tedanjim uslužbencem in ne državi. Penzije niso drugega, kakor starostne oskrbe in se morajo naslanjati na obstoječe plače, ki niso drugega, kakor naš vsakdanji kruh. Naj bi veljala torej načela: Enaka službena leta ter isti službeni in plačilni razred so predpogoji za enako pokojnino vseh državnih upokojencev. Tekoči službeni prejemki pa naj bi bili podlaga za odmero in uravnavo vseh državnih pokojnin. Nove naredbe in spremembe so najboljši dokaz, da je nezdružno določati pokojnine po nekdanjih plačah, ker s tem zakon izpodkopava sam svojo veljavo.

Ako odpadejo pri uradih in oblastih nepotrebna dela, posebno pa pri finančnih uradih tisti nebrojni pribitki in odbitki in se uvedejo enostavni postavki za davek, plače in penzije, kar je izvedljivo, potem se bo šele lahko mislilo na zmanjšanje uradništva. Dnevni dnevnice dnevnice, stalnim nameščencem pa po potrebi urejene mesečne prejemke brez vseh odbitkov in pribitkov in tudi brez drobcev.

Vsa uradniška društva in tudi posamezne urade prosim, da se pridružijo tem predlogom in pošljejo takoj svoje izjave Osrednji Zvezi javnih nameščenec v Slovenijo v Ljubljani.

Vestnik.

Tako ne gre dalje! Dobra tretjina naročnikov še ni obnovila naročnine za prvo četrtletje 1922, najmanj petina naročnikov pa je v zamudi z naročnino celo za zadnje četrtletje in tudi več lanskega leta. Vsem tem smo danes označili poleg naslova vsoto, ki bo na naročnini v zastanku z 31. marcem 1922. Prosimo vse, da to upoštevajo in nam dotične zneske nemudoma nakažejo. Položnico ima vsak, ker smo jim jih že opetovano poslali z listom. Tovariše, ki lista vbodoče nočejo podpirati z naročnino, prosimo, da nam to vsaj naznanijo, da jim vbodoče lista ne določimo več. Tako nam vsaj ne delajo škode; na vsak način pa je njih dolžnost, da tudi v tem slučaju poravnajo naročnino za čas, v katerem so list prejemali. To je povsem naravno, tovariško in pošteno: žal, da se dogaja ravno nasprotno. Po mesece

in mesece prejemajo nekateri list, ko pa jih opozorimo na med tem nastali dolg na naročnini, vrnejo list, ne poravnajo pa dolžne naročnine. Vemo prav dobro, da vsak težko utrpi v naših mizernih gmotnih razmerah večjo svoto, za to nimamo tudi ničesar proti temu, če se nam zastanke poravna v manjših zneskih, glavno je, da se jih sploh poravna! Stroški tiska neprestano naraščajo; s februarjem nam je tiskarna povišala ceno pri vsaki številki za okroglo 700 K! Kako naj te stroške krijemo, če naročniki ne vrše svoje dolžnosti? Z dosedanjim naročnino, tudi če bi se plačevala povsem točno, lista ne bo mogoče vzdržati, če se število naročnikov ne dvigne vsaj za 50%. Zato prosimo vse tovariše nujno, da agitirajo za list povsod, od tovariša do tovariša in nabirajo prispevke za tiskovni sklad. Le z vztrajnim podrobnim delom in sodelovanjem vseh bo mogoče list vzdržati — sicer je — konec neizogiben!

Kritika kritike. V poslednji številki »N. G.« smo prinesli doslovno po zapisniku seje O. Z. kritiko g. Deržaja. Očitno nam je, da dosledno pobijamo vsako ostro kritiko in jo v mnogih primerih kategorično odklanjamo. Štirje letniki »N. G.« dokazujejo, da smo prinašali ostre, zelo ostre kritike. Res pa je, da anonimne in preostre hrulacije kategorično odklanjamo. Tako moramo postopati, ker naše glasilo ni zasebno podjetje, nego je glasilo O. Z., torej ima nekako uradni značaj. Najlažje je radikalno pisati, toda odgovornost mora prenašati uredništvo. Karkoli spravljamo v javnost, mora biti našega dostojanstva in naše kulture vredno. Zakaj »N. G.« zastopa vse kategorije. Torej tudi akademike. Ti pa zahtevajo, da je naše glasilo akademično dostojno. A tudi druge kategorije — zlasti njih odbori, zahtevajo, da piše »N. G.« sicer odločno, toda s kulturno rezervirano. G. Deržaja prosimo, da vsak tak radikalen članek izroči tiskovnemu odseku O. Z.; ako ga odsek odobri in ako bo članek podpisan, ga vselej priobčimo. Seveda morda s pripombo, da je za vsebino članka odgovoren pisec. — Kar se tiče dopisov glede gnilih razmer v »Samopomoči«, pripominjamo, da smo prejeli dva, morda tri. Vse smo izročali odboru, t. j. načelstvu in nadzorstvu. Toda tisti dopisi niso povedali ničesar, česar bi odbor že ne bil davno vedel. G. Deržaju je znano, da je odbor sam odkril vse nepravilnosti; žal, prekasno. Toda širše javnosti ne bomo zabavali s svojimi brigami; javnost nam ni ničesar dala, nego nam je, kjer je le mogla, samo škodovala. Pameten gospodar ne razgrinja pred škodoželjnimi sosedi svoje nesreče, nego jo skuša popraviti sam. Umazanega perila ne obešamo ob javni cesti na plot! In v lastno skledo ne pljuvamo. To je bilo stališče uredništva in vseh treznih članov »Samopomoči«. Hujskanje je itak največ škodovalo podjetju. Ako bi imeli še danes »Samopomoč«, bi bilo vredno njeno skladišče v današnji draginji najmanjše še enkrat toliko, za kolikor se je po sklenjeni likvidaciji v naglici razprodalo. Mi le želimo, da bi bili vbodoče javni nameščenci boljši in treznejši, hladnejši gospodarji. »N. G.« ni bil ustanovljen, da se med seboj blatimo, nego da se v njem dostojno borimo za skupno čast in skupno korist.

Časnikarski odsek O. Z. ima svojo sejo v nedeljo, dne 5. marca ob pol 11. v pisarni urednikov. Zaradi važnosti dnev. reda je treba, da se seje vsi člani udeležijo!

Nabavljalna zadruga javn. nam. in vpok. v Ljubljani je pričela poslovati. Prevzela je prostore in odkupila vso zalogo kurentnega blaga ter inventar od v likvidaciji se nahajajoče »Samopomoči«. Denarna sredstva za odkup je dobila od »Saveza Nabavljalnih Zadrug v Beogradu.« Glavna skrb odbora je, preskrbeti članom le prvovrstno blago po cenah, ki morajo biti nižje kot tukajšnje tržne cene. Da bo ta namen omogočen, je brez pogoja potrebno čim večje število članov. Od števila članov so odvisna denarna sredstva, ki jih daje »Savez nabavljalnih zadrug« na razpolago in kredit za nabavo blaga. Brez denarja je v sedanjih časih nakup blaga po primernih cenah nemogoč. Delež pri nabavljalni zadrugi znaša Din 100.—. Jamstvo ne presega višine deleža. Pri vstopu kot član se podpiše pristopnica, plača vpisnina 5 Din in najmanj ena desetina deleža. Ostanek deleža je plačati, če ne prej, v desetih nepretrganih mesečnih obrokih po 10 Din. Članstvo pri bivši »Samopomoči« ni veljavno za »Nabavljalno zadrugo.« Pač pa se bodo lahko po končani likvidaciji »Samopomoči« prepisali deleži na račun deleža pri »Nabavljalni zadrugi«. Odbor »Nabavljalne zadruge« apelira na stanovsko samozavest državnih nameščenцев in upokojencev, da se ne puste begati po hujskačih. S polnoštevilnim pristopom kot člani Nabavljalne zadruge pomagajo drž. nam. in upokojenci sami sebi. Z razliko pri cenah je plačan zadružni delež v nekaj mesecih. Če dosežajo že poslujoče zadruge s par sto člani lepe uspehe, mora biti lep uspeh tudi v Ljubljani pri tolikem številu državnih nameščenцев in upokojencev mogoč. — Odbor.

Davčnim izvrševalcem, ki morajo položiti strokovni izpit, se naznanja, da naj se prijavijo službenim potom predsedstvu delegacije ministrstva financ v Ljubljani, kjer bodo njih prijave v evidenci. Kakor hitro bo finančno ministrstvo imenovalo spraševalno komisijo, bo delegacija pozvala prijavitelne davčne izvrševalce k položitvi izpitov. Obenem se tudi sporoča, da se vrši letošnji občni zbor našega društva začetkom meseca maja v Ljubljani. Natančnejši podatki se bodo pravočasno objavili v »Našem Glasu«. — Društvo.

Pogovor v vlaku. (Dopis.) Dne 18. 2. 1922. sem se peljal s popoldanskim vlakom iz Ljubljane proti Novem mestu; prišel sem s svojim prijateljem orožnikom skupaj in mi je pravil sledeče: Oficirji pri armadi dobivajo pozimi po tri kub. metre drv na mesec in v poletju en kub. meter; računajo pa 6 mesecev zimo, 6 mesecev poletje. Dobivajo vsi brez razli-

ke, najsi je oženjen ali ne oženjen. Oficirji orožniki teh drv niso deležni. Ako pa do- tični oficir 3 metrov ne porabi ali jih sploh ne potrebuje, jih sme svobodno prodati ali pa mu nakažejo denar oziroma izpla- čajo v gotovini, in sicer pro kub. meter drv po 56 Din, torej pozimi 168 Din me- sečno za dobo 6 mesecev, v poletju po en kub. meter drv ali pa 56 Din pro me- seč za dobo 6 mesecev 336 Din, torej sku- paj za vse leto 24 kub. metrov drv ali pa v dinarjih izplačano 1344 Din. Tako se štedi pri militarizmu. — Kaj pa državni uslužbenci? Kaj pa ti dobivajo mesečno za kurjavo? Ti pa dobivajo 000.000.000. Seveda dobivajo uradni predstojniki, po- sebno pri davčnih uradih, mnogo več na- redb in ukazov kot pa po tri na mesec, pa naj si bo pozimi ali v poletju. Tega mate- rijala je res financa deležna v obilni me- ri. Kadar je treba drv za razne davčne urade, je treba prositi in čakati na kredit, da ga dovolijo v Beogradu. Naj imajo uradi drva ali ne. Med tem časom pa zmr- zujemo v uradih, da smo vsi modri ali ze- leni. Ker smo tudi lačni, ima mrzav več moči do nas.

Občni zbor društva državnih račun- skih uradnikov za Slovenijo v Ljubljani se je vršil ob polnoštevni udeležbi čla- nov dne 30. januarja t. l. v prostorih re- stavracije pri »Lozarju«. V uvodnih be- sedah se je podpredsednik tov. Peklenk to- plo spominjal blagopojnega mnogo- letnega predsednika tov. Zajca, ki si je stekel neminljivih zaslug za našo organi- zacijo. V znak žalosti in počaščenja nje- govega spomina so vstali člani s sedežev in zaklicali njegovemu spominu trikratni »Slava«. Po izčrpanih poročilih tov. pod- predsednika Peklenka, tajnika Lukeža in blagajnika Šarabona o društvenem delo- vanju in premoženju je bil izvoljen per acclamationem za predsednika tov. Jan- ko Kukar, rač. nadsvetnik, v odbor pa tovariši: Erjavc, Šircelj, Pehani, Roštan, Fermantin (blagajnik), Štrukelj, Namut, Habjan, Jeglič (podpredsednik), Klavo- ra, Štukelj (tajnik), Kalin, Petrovc, Bi- cek, Petrin in Pichler; za pregledovalce računov pa tov. Šarabon in Gnidovec.

Beg iz policijske službe. Pri državni policiji v Sloveniji je pričelo zadnji čas moštvo svojevoljno zapuščati službo. Vzrok tiči v tem, da so ti javni organi v vseh ozirih »premastno plačani« ter si zato iščejo — kolikor jim v to dopušča prosti čas — zasebnih služb. Čuje se, da nas zapusti še več tovarišev. Tako bo na- redbo o redukciji »tihih junakov« izvršila — beda. J. B.

Tovariši! Rešite poslane Vam polo- žnice pozabljenosti in obnovite ž njimi naročnino!

VZAJEMNA POSOJILNICA

REG. ZADRUGA Z O. J. V LJUBLJANI

dovoljuje javnim uslužbencem posojila na osebni kredit
proti poroštvu, zaznambi na službeno prejeto in
zastavi življenjskih polic na daljšo dobo in proti
malim mesečnim odplačilom :: **7% obresti.**

HRANILNE VLOGE SE OBREŠTUJEJO PO

4%.

Prošnja se rešujejo zelo hitro. Zahtevajte prospekt